

INTERVJUU | Paul Keres: täiesti vale on väide, nagu Aivar Mäe oleks kedagi seksuaalselt ahistanud

„See lugu laguneb vähemalt osaliselt laiali, selles ma olen täiesti kindel,“ ütles [Estonia teatri juhi Aivar Mäe](#) kaitsja, vandeadvokaat Paul Keres intervjuus Eesti Päevalehele. Ta lisas, et seksuaalset ahistamist ei ole võimalik tõendada, kui tunnistajaid juures ei olnud. Kas tänase seisuga on neid inimesi endiselt kaks, kes on läinud politseisse [Aivar Mäe](#) vastu ütlusi andma?

Ei tea, minu viimase hetke teadmise järgi oli neid kaks. Kui inimesed tunnevad, et neile on liiga tehtud, peakski politseisse pöörduma, see on igati õige.

Eilses intervjuus ERR-ile nimetasite kogu juhtumi meediakajastust sihikindlaks [Aivar Mäe](#) hävitamiseks, mida teeb siis ajakirjandus. Aga kui see on laimukampaania, siis mille eest [Aivar Mäe](#) avalikult vabandust palus?

Ta palus vabandust selle eest, et inimeste tundeid on riivatud, et tema suhteliselt lahtine suhtlusstiil kedagi riivas.

Mida ta eitab ja mis on täiesti vale, on see seksuaalse ahistamise väide. Eesti Ekspressi põhiline väide on see, et [Aivar Mäe](#) on tegelenud süstemaatiliselt ja pikaajaliselt naiskolleegide seksuaalse ahistamisega, neid alandades ja nendega seksuaalse alatooniga ebasobival viisil käitudes. Seda ta absoluutselt eitab.

Need allikad siis valetasid? Aga kes need allikad on? Need on loo autorile Greete Lehepuule teada, nad on anonüümsed ainult avalikkusele, et neid kaitsta.

Aga öelge meile ka, kes need allikad siis on, saame ise ka nendega rääkida. Siin ongi see probleem, et kui te toote anonüümsete allikate suhteliselt üldised süüdistused avalikku ruumi, siis ükskõik, mida te [Aivar Mäelt](#) küsite, tema vastused pole piisavad, sest tema ei saa anda samasuguse detailsusega vastuseid. Sellepärast ma leiangi, et selline isikute jahtimine meedia poolt pole õige, kus ühelt pool on suhteliselt üldised ütlused ja avalikkuse jaoks anonüümsed allikad. Kui isik ei tea, mis ajal ja kelle suhtes ahistamistegu toime pandi, kuidas on sellele võimalik vastata peale selle, et ei ole teinud?

epl.delfi.ee

03.07.2020 18:23

Anna Teele Orav

31000

Rahvusoper Estonia

Estonia teater

Aivar Mäe

Ballett

Ooper

Kas Mäe tunnistab, et need allikate kirjeldatud sündmused, näiteks füsioteraapia seansi ajal naiskolleegi kehale viskumine, on aset leidnud?

Minu teada mitte. Kas selle kohta ei olnudki mitte niimoodi, et selle inimesega politsei vestles ja ta ütles, et mitte midagi halba pole olnud?

Viitate sellele, mida eile ERR-ile ütlesite (politsei helistas ühele allikale, kelle kohta viis inimest ütlesid, et teda ahistati, allikas aga vastas, et ei ahistatud)?

Jah.

See oli see sama inimene?

Ma ei tea, kellest te räägite, tean sellest, kellest mina räägin. Väidetavalt jah, viis inimest olevat tunnistanud, et seda isikut olevat seksuaalselt ahistatud ja see isik ei teadnud sellest midagi. Nii palju selles loos siis tõtt on.

Aga kas te olete teadlik asjaolust, et neil inimestel, kes ahistamisest Ekspressile rääkisid, ei ole sisuliselt võimalik erialaselt töötada kuskil mujal Eestis kui ainult rahvusooperis Estonia, sest teisi töökohti neile baleriinidele ja ooperilauljatele Eestis pole, kui Vanemuine kõrvale jätta. Siis on ju loogiline, et nad võivad töökoha kaotamise hirmus taanduda süüdistamisest, lihtsam on öelda, et seda pole kunagi olnud?

Minu meelest see ei ole loogiline. Selleks, et muuta oma lugu usutavamaks, võite sellist asja väita ja püüda sellega suuremat usutavust väidetele anda, aga ma arvan, et kui nendel väidetest on tõesti tõepõhi taga, need osutuvad tõendatuks, siis nendel inimestel ei ole ju mitte midagi karta. Minu meelest see anonüümsus ei ole põhjendatud. Nii intensiivse süüdistuse puhul ei saa piirduda anonüümsusega. Väited peavad olema kontrollitavad. Praegu nad ei ole kontrollitavad. Toon veel ühe näite. Eile avaldas Jelena Skulskaja oma arvamuse suhteliselt räigeid, aga samas üldiseid väiteid Aivar Mäe kohta. Mitte midagi sellist, mida oleks võimalik konkreetselt mingisugusesse faktilisse olustikku panna. Aga üks väide esitati faktina. Et ta oli lahti lastud isiku poolt, kes tegi seda Aivar Mäe käsul, endal silmad veekalkvel, sest ta kardab Aivar Mäed. Me kontrollisime seda väidet ja see ei vasta absoluutselt tõeale, see isik täielikult eitas seda. Ei tea, mida sellest arvata. Meil on praegu kaks juhtumit, kus kaudselt Aivar Mäe kohta

on esitatud väiteid, viidates teisele isikule ja mõlemad eitavad seda. Kui need juhtumid lähevad veel konkreetsemaks, siis sealt tuleb veel asju välja.

Kuidas üldse seksuaalne ahistamine saab olla faktiliselt tõendatud?

Kui seksuaalne ahistamine ei ole faktiliselt tõestatav, siis ei saa ta olla ka süütegu, mis peab olema tõestatav. Peab olema objektiivselt tõestatav ja kontrollitav. Minna ja öelda, et poolteist aastat tagasi keegi vaatas mind imelikult ja ütles mulle midagi imelikku ja kui seal tunnistajaid juures ei ole, kui seda olustikku ei suudeta piisavalt täpselt kirjeldada, siis seda polegi võimalik tõendada. Sellepärast ongi oluline, et kui need inimesed tunnevad, et nendega on inetult käitunud, siis ei ole mõtet seda rusikat niimoodi püksitaskus hoida, siis tulebki minna politseisse. Politsei ongi loodud inimeste kaitseks, kelle õigusi on rikutud.

Ütlesite ERR-ile: “Need isikud, kes selle kampaania käivitasid, on meile teada. Meil on teada ka see, kes neid isikuid nõustab.” Kes need isikud siis on, kes selle kampaania käivitasid? Kas nad on Estonia töötajad?

Seda ma ei kommenteeri praegu.

Ja neid nõustab mingi PR-firma?

Ei kommenteeri.

Kas keegi tahab [Aivar Mäe](#) kohta endale?

Ma ei tea.

Tundub naljakas, et mõni [baleriin](#) või [ooperilaulja](#), kes väitis, et teda ahistati, tahaks [Aivar Mäe](#) asemele Estonia juhiks saada.

Sellega ma nõustun, see ei ole loogiline jah.

Siis tekib küsimus, kelle huvides on tehtud nii-öelda hävitamiskampaania?

Miks see kampaania tehtud on, ma tõesti ei tea. Minu arvates see on ebanormaalne. Väljendab sellist teatud kriisihetke Eesti ajakirjanduses.

Tundub, et on ohvrite huvides? Ohvrid olid ju ise need, kes rääkisid sellest.

Kuidas, ei, see ei ole ohvrite huvides. Absoluutselt ei ole ohvrite huvides, kui see lugu laiali laguneb, ja vähemalt ta laguneb osaliselt laiali, selles ma olen täiesti kindel. Sellega ajakirjandus teeb marusuure karuteene järgmistele tegelikele ohvritele, keda enam ei usuta. Teate seda lugu „The boy who cried wolf”. Kui ta on kolm korda hunti hüüdnud, siis neljandat korda ei usuta, kui hunt on tegelikult ukse taga.

Arvate, et see saab olema selline pretsedent?

Ma ei arva, et see saab olema selline pretsedent, ma lihtsalt ütlen seda, et selliste äärmiselt kaheldavate lugude avaldamine nii suure asjana, kui ohvrid ei osutu tegelikult ohvriteks ja väited ei osutu tõendatuteks, siis kõige suuremat kahju teeb see tegelikele ohvritele, kelle juttu ei pruugita tulevikus tõsiselt võtta. See on see kõige suurem kahju laiemas mõttes, kui jätta kõrvale konkreetne isik, keda materdatakse.

Miks peaks baleriin enda nime ja näoga tulema avalikkuse ette, kui ta saab selle ohvri sildi külge, et tema oli see, keda käperdati võimupositsioonis inimese poolt. Sellele olete mõelnud?

No aga salaja siis julgeb öelda?

Jah. Üldiselt ajakirjanduses on niimoodi, et ohvrid ei julge mitte kunagi oma nimega rääkida.

Küsin teie käest siis seda, et kas teie arvates ajakirjandus on õigem foorum selliste asjade lahendamiseks, võrreldes politsei või kohtuga?

Kindlasti mitte, arvan, et võrdväärne.

Võrdväärne? See kindlasti ei ole võrdväärne. Teie formaadis ei ole sellel, ma rõhutan, väidetaval ahistajal mingit võimalust ennast kaitsta.

Aga oli ju, ta avaldas oma vabanduse.

Ei, see ei ole mingi kaitse. Tal ei ole ju võimalik esitada enda toetuseks mingisuguseid alternatiivseid fakte, tal ei ole võimalik

ümber lükata mitte ühtegi suhteliselt ümmarguselt, aga väga süüdistavalt esitatud fakti, seda ei ole võimalik teha. Ta saab lihtsalt öelda: ma pole seda teinud. Ja pärast seda, kui see lugu on nii suurelt välja tulnud, ei ole see “ma pole midagi teinud” absoluutselt enam usutav.

Selle kohta on teine näide ajakirjandusest. “Kuuurija” avaldas loo, nagu oleks ettevõtja Iraj Zand vägistanud, uimastanud ja šantažeerinud ühte naisterahvast. See naisterahvas rääkis seda anonüümselt, mitte ajakirjaniku, vaid avalikkuse ees. “Kuuurija” pöördus Zandi poole kommentaari saamiseks. Ta vastas, et ta pole kunagi sellist asja teinud, aga see polnud loomulikult usutav ajakirjanikule. Zand palus, et öelge, kes see isik on, kes minu kohta sellist asja räägib. Nad ei saanud öelda, sest ajakirjanikud peavad oma allikaid kaitsma. See lugu ilmus, nagu see kõik oleks tõsi.

Pärast, kui selle naise isik sai teatavaks, selgus, et see on kõik täielik jama, tõendatavalt jama. Oleks Zand teadnud, kes see isik on, oleks ta saanud enne loo ilmumist esitada tõendid, et see on kõik vale. Selles ongi anonüümsete lugude põhiline probleem.

Heitsite ERR-i intervjuus meediale ette, et Mäe juhtumit ei kajastata objektiivselt, kuna on jäetud avaldamata normaalsed positiivsed kommentaarid.

Jah.

Aga kuidas need toetusallkirjad stiilis “meile meeldib, kui ta meid õlale patsutab” on seotud sellega, et ta väidetavalt ahistas hoopis teisi kolleege? Need on ju täiesti kaks eri asja?

Ei, need ei ole kaks eri asja, sest meedias jäetakse mulje, nagu [Aivar Mäe](#) tegevus oli süstemaatiline ja laiapõhjaline.

Meedias jäetakse mulje, et see oli kõikide kolleegide suhtes?

Mitte kõikide kolleegide suhtes, aga süstemaatiline ja laiapõhjaline. Aga see selleks. Isegi, kui ta ei oleks otseselt asjakohane, siis te ju jätate avaldamata enam kui 350 estoonlase toetusavalduse [Aivar Mäele](#). Ja Delfi üritab pisendada seda esimest toetusavaldust, kus 35-lt ooperitrupi liikmelt, kellelt küsiti toetusavaldust, avaldas toetust 33. Delfi tegi loo, et seal töötab 680 inimest ja ainult 33 toetab. Ja see 680 oli ka vale. Puudulik faktikontroll. Nüüd on neid, kes on toetusallkirja andnud, enam kui 350.

Ja enne seda, kui see kiri avaldati ja oli teada, et inimesed käivad toetust avaldamas, püüdsite spinnida selliselt, et nendelt pressitakse toetusallkirju välja. See ei ole enam tõsiselt võetav.

See ei olnud spinn, see oli päriselt allikate jutt.

Milliste allikate, kas nende 350?

Ei, minu kolleegiga rääkinud allikatega.

Ma oleksin väga tänulik, kui te avaldaksite mulle need tõendeid, siis saaksin seda ka ise kontrollida.

Aga kas ei ole loogiline, et inimesed kirjutavad alla, et mitte oma töökohta kaotada?

Kes neid lahti laseb, Aivar Mäe või? Praeguses olukorras Aivar Mäe laseb neid lahti, see ei ole ju tõsiselt võetav. Aivar Mäe ei tegelenud ise absoluutselt nende allkirjade kogumisega, ta sai teada, kui palju neid allkirju on siis, kui see toetus kiri avaldati. Teame seda, et neid allkirju on üle 350 ja see on fakt. Teie ütlete, et neid pressiti välja ja see ei ole fakt.

Mida need toetusallkirjad selles väidetava seksuaalse ahistamise kontekstis peaksid avalikkusele näitama või ütleva?

Need toetusallkirjad näitavad seda, et valdav osa estoonlastest peavad Aivar Mäest väga lugu, nad on teadlikud sellest, missugune on Aivar Mäe suhtlemisstiil. Inimesed peavad temast lugu sõltumata tema omapärasest huumorist.

Seda te ei saa siis avaldada, mis hävitamiskampaania see teie hinnangul on, kes selle taga on?

Seda ei kommenteeri ja kui tõendid kokku saame, ei tule esimese asjana ajakirjandusse.

Lõpetuseks: ütlesite, et kõik, mis puudutab seksuaalse ahistamise poolt, seda Aivar Mäe omaks ei võta.

Seksuaalset ahistamist absoluutselt mitte muidugi.

Aga neid alandavaid kommentaare?

Alandavaid kommentaare ta ei võta omaks. Rääkisin teile oma arusaama sellest, mille eest ta avalikult vabandust palus.

Mis on teie järgmine samm selles loos?

Tööd teeme. Kogume tõendeid ja selgitame asjaolusid.